

Dinamiška ir konkurencinga Lietuvos verslo rinka nenustoja augti. Didžioji dalis smulkių ir vidutinių (SVĮ) šalies įmonių ateinančiais metais savo veiklą ketina plėsti, rodo naujas „Luminor“ banko užsakymu atliktas tyrimas. Plėtros neplanuojantys verslai teigia, kad juos stabdo augantys kaštai ir geopolitinė situacija.

Šiais metais atliktas smulkių ir vidutinių įmonių tyrimas parodė, kad daugiau nei pusė (66 proc.) Lietuvos verslų ketina plėstis, o 25 proc. – pasiūlyti naujas paslaugas ir prekes. Trečdalis plėtros kitais metais neplanuojančių Lietuvos įmonių teigia, kad to nedarys dėl augančių kaštų bei geopolitinės situacijos.

„Mūsų šalies ekonomika pastaraisiais metais demonstruoja spartų augimo tempą, o tai neatsiejamai reiškia ir augantį verslą. Trečiąjį ketvirtį metinis BVP augimas siekė net 2,3 proc., tikėtina, kad tai vienas sparčiausių augimų visoje Europoje. Prie šių skaičių prisidėjo visi sektoriai, ypač didelė mažmeninės prekybos ir pramonės plėtra“, – sako „Luminor“ verslo klientų skyriaus vadovas Darius Tamašauskas.

Sparčiai auganti ekonomika

Pasak eksperto, verslas neatsiejamas nuo augančios šalies ekonomikos. Tai yra kompleksinis procesas, kurį lemia sudėtiniai veiksniai. Vienas svarbiausių – kritusi infliacija ir nuolat didėjantys vartotojų lūkesčiai.

„Šalies verslai negalėtų taip sparčiai augti be perkamosios vartotojų galios, kuri nesustodama auga. Pastebima, kad atsigauna ir mažmeninė prekyba, šiemet ji paaugo net 4 proc. Na, o kainų augimas fiksuojamas tik paslaugų sektoriuje, atlyginimai didėja – tobulos sąlygos perkamajai galiai augti“, – sako D. Tamašauskas.

Jis pastebi, kad Lietuva nustebino greičiau atsigavusia šalies pramone, nei buvo pranašaujama ekonomistų.

„Per pirmus devynis šių metų mėnesius 5 proc. augo apdirbamoji gamyba. Svarbu tai, kad plečiasi ne tik pati pramonė, bet ir vartotojų pasitikėjimas ja. Šiuos pokyčius lemia ir tai, kad pastaraisiais metais Lietuvos gamintojai vis daugiau produkcijos eksportuoja į kitas šalis. Eksporto apimtys plečiasi ne tik į mums įprastas kaimynines, bet ir tolimesnes šalis, kaip Jungtinės Amerikos Valstijos ar Nyderlandai“, – sako D. Tamašauskas.

Baiminasi infliacijos ir geopolitinės situacijos

Tyrimas: didžioji dalis Lietuvos verslų ateinančiais metais planuoja plėstis

„Luminor“ atliktas tyrimas parodė, kad trečdalis apklaustų SVĮ plėstis neketina, nes baiminasi infliacijos ir geopolitinės situacijos.

„Nors ekonomistai prognozuoja tolesnį BVP augimą ir infliacijos mažėjimą, reikia nepamiršti, kad tai priklauso nuo daugybės veiksnių. Sparčiai augant perkamajai galiai, dabar esantis kainų stabilizavimasis ar net sumažėjimas amžinai nesilaikys. Dėl didėjančių akcizų gali su laiku kilti ir nukritusios degalų kainos“, – svarsto D. Tamašauskas.

Tačiau bene didžiausią įtaką ekonomikai daro geopolitinė situacija. ES ekonomikos modelis ilgus metus buvo pastatytas ant pigių energijos resursų iš Rusijos. Tačiau karo akivaizdoje šis modelis nebeveikia ir tai juntama didžiosiose Europos šalyse, tokiose kaip Vokietija.

„Ne išimtis ir Lietuva, o tiksliau šalies verslo atstovai. Bene didžiausius nuostolius patiria tie, kurie vystė importą ir eksportą su sankcijas patiriančia Rusija ir nesugebėjo persiorientuoti į Vakarų rinkas. Tačiau kai kuriuos veikia ir neapibrėžtumo faktorius dėl esamos geopolitinės padėties ir tai, kad tai gali lemti infliacijos augimą. Apklausa parodė, kad kai kuriuos verslo atstovus būtent tai stabdo nuo plėtros ateinančiais metais“, – pasakoja verslo klientų skyriaus vadovas.

Lenkiame kaimynus

Pasak D. Tamašausko, tyrimas taip pat parodė, kad verslo augimu Lietuva lenkia kaimynines Baltijos šalis: „Kol mūsų šalyje ketina plėstis 66 proc. SVĮ, kaimyninėje Latvijoje planuoja 51 proc., o Estijoje 63 proc.“.

Kalbant apie paslaugų plėtrą, latviai, kurių 57 proc. verslų ateinančiais metais ketina siūlyti naujas paslaugas ir prekes, lenkia estus (44 proc.) ir lietuvius (25 proc.).

„Luminor“ banko užsakytą smulkaus ir vidutinio verslo vadovų nuomonės tyrimą tyrimų agentūra „Norstat“ atliko 2024 m. spalio-lapkričio mėn. Tyrimo metu kiekvienoje Baltijos šalyje apklausta po 250 vadovų, dirbančių įmonėse, kurių darbuotojų skaičius neviršija 249 žmonių.

